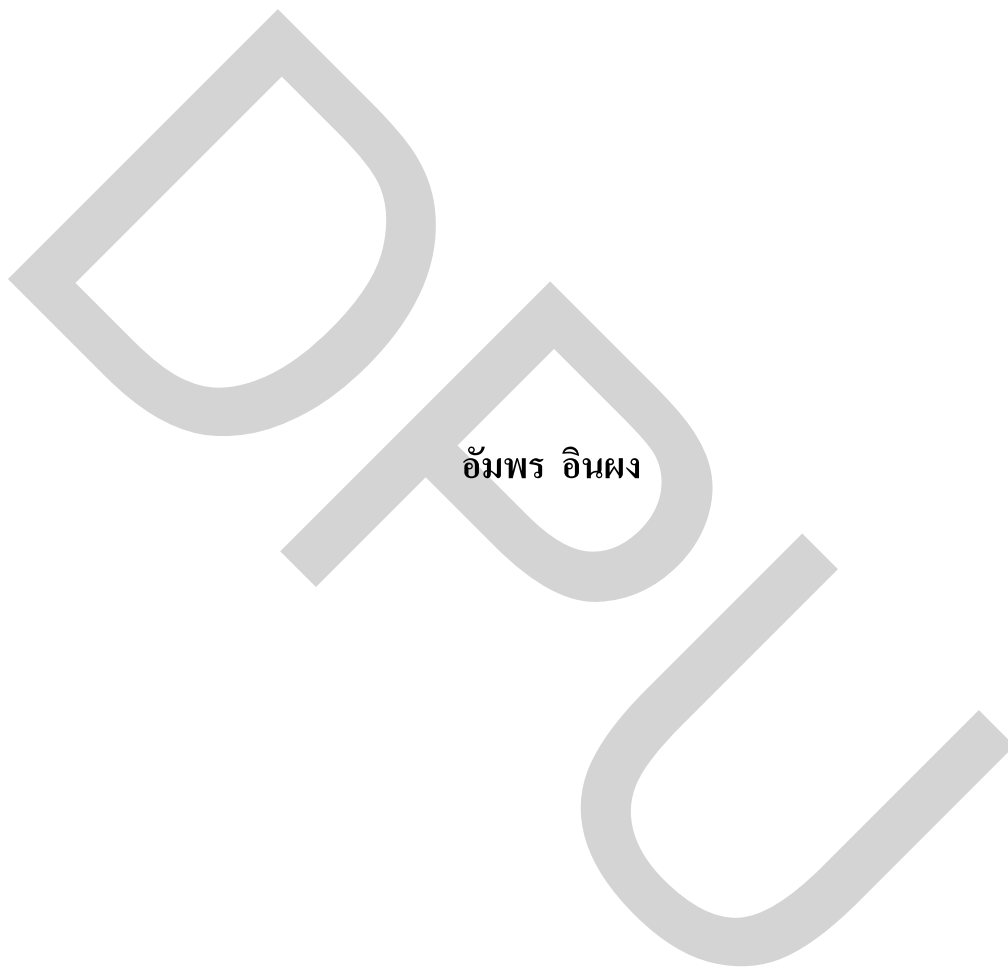

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

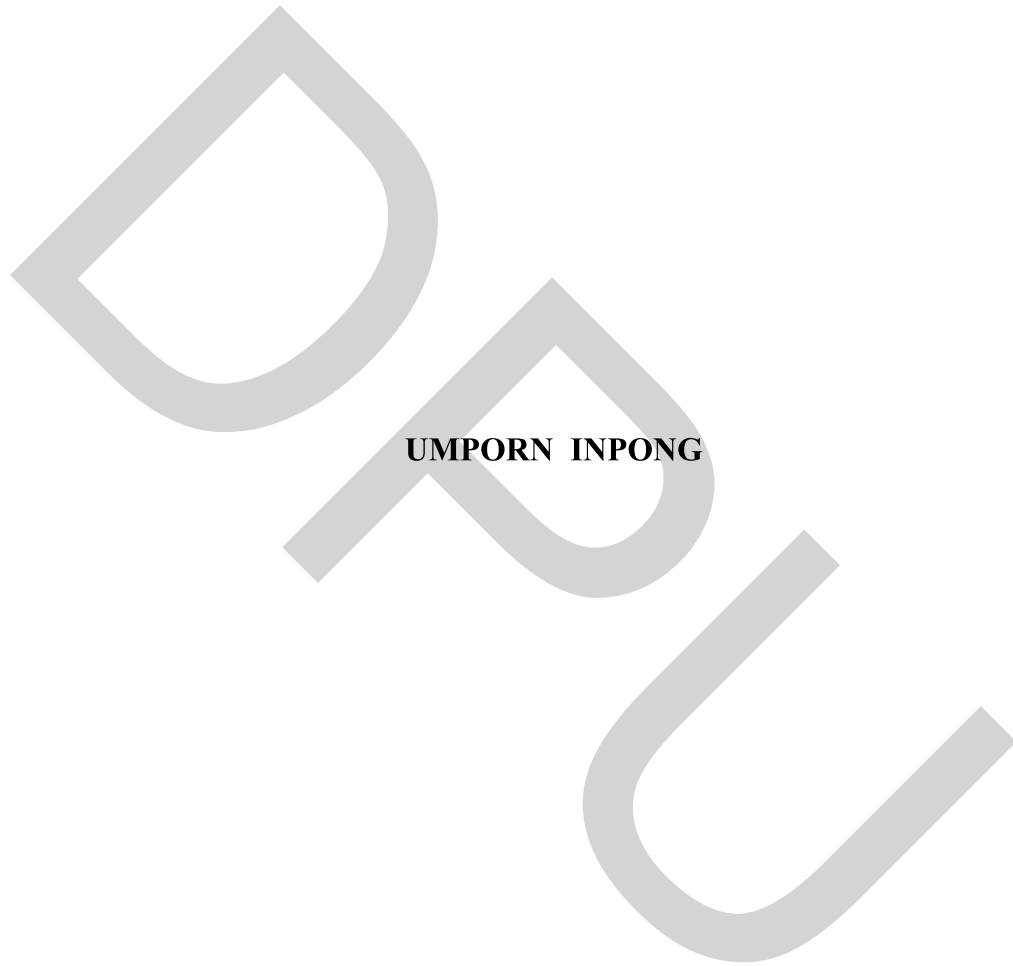

อัมพร อินผง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

**The Academic Administration of Administrators at the Basic Educational
Institutes in Yannawa District under the Bangkok Metropolis**

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education Department of Education Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University**

2012

หัวข้อสารนิพนธ์	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	อัมพร อินผง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 รวม 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน จำนวน 15 คน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน จำนวน 10 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่นคือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาแต่ก็อยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารวิชาการสูงที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาในการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่นๆ 3 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

Thematic Paper Title The Academic Administration of Administrators at the Basic
Educational Institutes in Yannawa District under the Bangkok
Metropolis

Author Umporn Inpong

Thematic Paper Advisor Professor Dr. Paitoon Sinlarat

Department Education Management

Academic Year 2011

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the conditions and problems of the academic administration of administrators at the basic educational institutes in Yannawa district under the Bangkok Metropolis. The subjects were 30 teachers, in the academic year 2511, from 6 basic educational schools in Yannawa district under the Bangkok Metropolis (15 teachers from 2 small-sized schools, 10 from medium-sized schools, and 5 from large-sized schools. The purposive sampling technique was applied, and questionnaires were used to collect the data.

It was found that the academic administration, according to the framework of the Ministry of Education, was at a high level. Considering each area of the administration, the findings revealed the first three areas ranked by the mean scores, were the learning process development with the highest mean score, followed by the development of the quality assurance system in educational institutes with the high mean score, and the curriculum development with the high mean score. The areas with less academic administration were the promotion and support of academic work to individuals, families, organizations, agencies, and other institutes dealing with education. However, these areas were administered at a high level. The findings of each area showed that the problems of the development of learning materials, innovation, and educational technology received the highest mean score, followed by the problems of the development of the quality assurance system in educational institutes, and the researching for the development of quality education, respectively. The three areas with less administration problems were curriculum development, learning process development, and the promotion and

support of academic work to individuals, families, organizations, agencies, and other institutes dealing with education.

DEPU

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีเพราะความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคล หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ หลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวรายนามดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. พิณสุดา สิริธรรังศรี ประธานกรรมการสอบ ที่ได้สละเวลา เพื่อให้คำชี้แนะอันมีค่าและเป็นประโยชน์อย่างสูงในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ และอาจารย์โชติ แยมแสง ที่ให้ความกรุณาและสละเวลาให้คำแนะนำ และแนวทางในการทำงานจนสำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และดร. พิมพิ้ง ภิบาลสุข ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนสำคัญที่ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ก็คือ ความร่วมมือที่ผู้วิจัยได้รับจากผู้บริหาร และผู้สอนในสถานศึกษาเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 แห่ง และพี่ๆ น้องๆ ร่วมชั้นเรียนสาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่งผู้วิจัย จะระลึกถึงอยู่เสมอ

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน จนเกิดวิชาความรู้และประสบการณ์ชีวิต และสุดท้ายขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่ได้ให้ทุนการศึกษามาตลอดจนสำเร็จการศึกษา

อัมพร อินผอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๒
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การบริหารงานวิชาการ.....	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ.....	14
2.3 บทบาทของผู้นำทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	17
2.4 การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	21
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	37
4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
4.2 ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการ.....	39
4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ.....	53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	66
5.2 อภิปรายผล.....	67
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	76
ประวัติผู้เขียน.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการในภาพรวม.....	39
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	40
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	41
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน.....	42
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	44
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา.....	45
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....	46
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา.....	47
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการแนะแนวการศึกษา.....	48
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	49
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน.....	50
4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหาร งานวิชาการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	52
4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการในภาพรวม.....	53
4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	54
4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	55
4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน.....	56
4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	57
4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา.....	58
4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....	59
4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา.....	60
4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการแนะแนวการศึกษา.....	61
4.24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	62
4.25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น.....	64
4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหาร งานวิชาการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.1 โครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกรุงเทพมหานคร.....	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายสูงสุดของกระทรวงศึกษาธิการหลังจากการปฏิรูปโครงสร้างตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 คือ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เต็มศักยภาพ พัฒนาได้ตามธรรมชาติ ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวให้บรรลุผล จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ในการจัดการศึกษา ที่เป็นเงื่อนไขและปัจจัยในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยบริบท (Context) สภาพแวดล้อมภายในได้แก่ อาคารสถานที่ ปัจจัยตัวป้อน (Input) ได้แก่ นักเรียน ครู วัสดุ ครุภัณฑ์ และกระบวนการ (Process) ซึ่งกระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศ และกระบวนการบริหาร

การบริหารจัดการเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ ต้องมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตาม แก้ไขปัญหาพัฒนาการ ปรับปรุงการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่างๆ ในระบบ ทั้งการวางแผนการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป และงานอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ และส่งเสริมการทำงานเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ได้จัดทำขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 ด้านคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 34) ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องจัดการให้ดีมีคุณภาพ โดยผู้บริหารต้องหาแนวทางในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารงานด้านวิชาการ ถือว่าเป็นภารกิจที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการ ต้องมีความตระหนัก ถึงการนำไปสู่ทิศทางที่ถูกต้อง โดยอาศัยปัจจัยการบริหาร เช่น คน (Man) เงินทุน (Money) วัสดุและครุภัณฑ์ (Materials) รวมถึงการจัดการ (Management) ในการดำเนินกิจกรรมนั้นย่อมมีอุปสรรคต่างๆ มากมาย ซึ่งบางครั้งสาเหตุนั้นอาจเกิดจากผู้บริหารด้วย ซึ่ง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 98) ได้กล่าวถึงผู้บริหาร ผู้บริหารควรมีความหมายรับผิดชอบ การวางแผนตั้งแต่องานวิชาการระดับสถานศึกษา การเรียนการสอนของครู โดยจัดให้มีการประชุม เพื่อปรึกษาหารือหรือรับฟังความคิดเห็นของครูอาจารย์ ควรมีส่วนร่วมในการวางแผน มีทักษะในการวางแผน ซึ่งสามารถชักนำครูอาจารย์ได้ ตลอดจนควรรู้จักการวางแผนในการบริหารงาน ซึ่งงานวิชาการเป็นงานที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนให้เป็นขั้นตอน เพื่อไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ

สำหรับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาของจิตรลดา จตุรนต์รศมี (2539) พบว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบัน นั้นยังประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน วิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ขาดงบประมาณสนับสนุนในด้านการปฏิบัติตามแผนงาน เอกสารหลักสูตรและสื่อการสอน นอกจากนี้ยังรวมถึงขาดการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการแนะแนว และการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา ยังไม่มีการทำหลักเกณฑ์ แนวทางการประเมิน และยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (กรณีการ์ จันท์แสงและคณะ, 2552)

ดังนั้น จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัด กรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อจะได้นำข้อมูลมาเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร โรงเรียนและหน่วยงานที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดขอบข่ายและกิจกรรมการบริหารและจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 33-38) โดยมีเนื้อหาที่ทำการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 รวม 6 โรงเรียน จำนวน 182 คน (สำนักงานเขตยานนาวา, 2554)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 รวม 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน จำนวน 15 คน, โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน จำนวน 10 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการ ทุกอย่างใน โรงเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficiency) และภารกิจหลักโดยตรงในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนและเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร งานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยหรือโรงเรียน การที่จะดูว่าสถาบันใดมีมาตรฐานก็มักเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานวิชาการเพียงใด และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยแค่ไหน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและความสนใจกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรกและถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการ เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อนและจะส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ รวมถึงผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2554 ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ รวม 6 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 1. โรงเรียนวัดช่องลม 2. โรงเรียนวัดช่องนนทรี 3. โรงเรียนวัดคอกไม้ 4. โรงเรียนวัดปริวาส 5. โรงเรียนวัดคลองใหม่ และ 6. โรงเรียนวัดคลองภูมิ

ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสังกัดเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในโรงเรียนเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขนาด คือ (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2550)

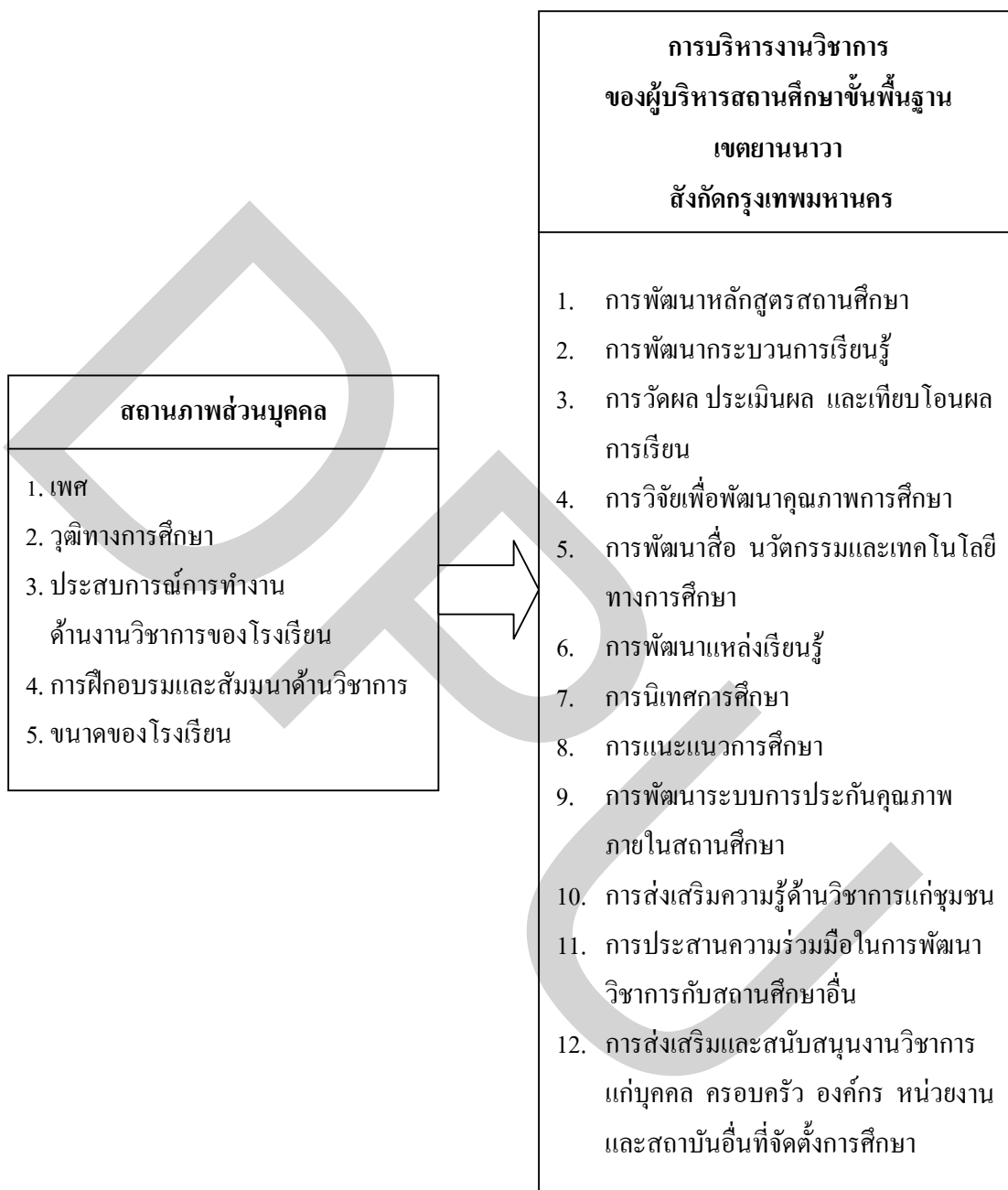
1. ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 400 คน
2. ขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401 – 800 คน
3. ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 801 คน ขึ้นไป

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะได้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทราบถึงสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงาน ด้านบริหารวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ได้ทราบถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานด้านบริหารวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ผลการศึกษาที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางให้แก่ผู้สนใจในการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ
3. บทบาทของผู้นำทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
4. การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารงานวิชาการ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายชัดเจน คือ การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด ความประพฤติปฏิบัติ เป็นต้น โดยคาดหวังที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคม มีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถ และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีสมานฉันท์ การจัดการศึกษามีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ตามอัธยาศัย ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกันไป เนื่องจากการจัดการศึกษานั้นระบบ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการมีทรัพยากรต่างๆสนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผล การจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือ พลเมืองมีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์

การบริหารจัดการของสถานศึกษาถือเป็นหน้าที่ในการให้บริการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย โดยหลักการดังกล่าวได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ

6) หลักความคุ้มค่า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32) หลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือผู้เรียนเป็นคนดีเก่ง และมีความสุข

ขอบข่ายและกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 43-38)

1. การบริหารงานวิชาการ

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ

- 2.1 การจัดทำและเสนอของงบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
- 2.4 การระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. การบริหารงานบุคคล

- 3.1 การวางแผนกำลังคนและกำหนดตำแหน่ง
- 3.2 การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

- 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- 3.4 วินัยและการรักษาวินัย
- 3.5 การออกจากราชการ
- 4. การบริหารทั่วไป
 - 4.1 การดำเนินงานธุรการ
 - 4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 4.3 งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.7 การส่งเสริม สนับสนุน ด้านวิชาการ
 - 4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
 - 4.9 การจัดสำมะโนผู้เรียน
 - 4.10 การรับนักเรียน
 - 4.11 การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย
 - 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 4.13 งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
 - 4.14 งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - 4.15 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - 4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
 - 4.17 การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
 - 4.18 งานบริการสาธารณะ
 - 4.19 งานที่ไม่ได้ระบุในงานอื่น

การบริหารสถานศึกษา คือ การบริหารงานในสถานศึกษาที่มีขอบข่ายคลุมงานในหลายด้านตามโครงการกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้มีการบริหารงานดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป แต่การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉะนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นงานหลักสำหรับ

การบริหารในสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ส่วนการบริหารงานในด้านต่างๆ เป็นการสนับสนุนเพื่อให้การบริหารงานวิชาการดำเนินไปได้ด้วยดี

2.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ ไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544: 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจหลักของสถานศึกษา

ระพี ศาสกริก (2545: 50 – 53) กล่าวถึง ความหมายของ วิชาการ ความจริงทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มีเหตุผลและสัมพันธ์อยู่กับชีวิตประจำวันของมนุษย์ มีศูนย์รวมอยู่ในใจมนุษย์

รุจิร ภูสาระ, และจันทรานี สงวนนาม (2545: 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

หวน พิณรุฬพันธ์ (2548: 7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การทำแผนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การสื่อสาร การประเมินผล การวัดผลและการนิเทศการสอน

ดังนั้นจึงสรุปความหมายที่กล่าวมา การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการทุกอย่างในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficiency) และภารกิจหลักโดยตรงในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนและเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร งานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยหรือโรงเรียน การที่จะถือว่าสถาบันใดมีมาตรฐานก็มักเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานวิชาการเพียงใด และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและความสนใจกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก และถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการ เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อนและจะส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก มีความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสนใจ และใช้เวลาในการบริหารมากกว่างานอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักการศึกษา ที่กล่าวไว้ ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544: 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญว่า สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีภารกิจหลักที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ตามระดับและประเภทของการศึกษานั้น คุณภาพที่คาดหวัง หมายถึงคุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด จริยธรรม ซึ่งคาดหวังโดยการกำหนดในหลักสูตร คาดหวังโดยชุมชนและสังคม คาดหวังโดยสถานศึกษาเอง และคาดหวังโดยตัวผู้เรียน ด้วยเหตุที่มีภารกิจดังกล่าว โรงเรียนจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวัง การดำเนินงานให้ได้ผลดังกล่าวต้องอาศัยการดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอาศัการทำงานที่เป็นระบบ มีความตระหนักว่าต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอและมีความตั้งใจจริง

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญว่า งานวิชาการเป็นงานสำคัญเนื่องจากงานวิชาการที่เกี่ยวข้องหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการเรียนการสอน เป็นหัวใจของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย จากความสำคัญที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะส่งผลให้มีคุณภาพที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเป้าหมายของนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

สมิท และคนอื่นๆ (Smith et al., 1971: 170) เห็นว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และทางอ้อม ในด้านการใช้เวลาในการบริหารงานและการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษา งานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยแยกงานออกเป็น 7 ประเภทพบว่า 1) ใช้เวลาร้อยละ 40 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 2) ใช้เวลาร้อยละ 20 เกี่ยวกับการบริหารบุคลากร 3) ใช้เวลาร้อยละ 20 เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา 4) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารการเงิน 5) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ 6) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน และ 7) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป

จากความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารในสถานศึกษาใช้เวลาถึงร้อยละ 40 ของเวลาทั้งหมดบริหารงานวิชาการมากกว่าใช้เวลาบริหารงานอื่นๆ

จากแนวความคิดของนักวิชาการทั้งหลาย สรุปได้ว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานหลักของสถานศึกษาทั้งในแง่การบริหารและการปฏิบัติงานของครูการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน

2.1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร โรงเรียน งานอื่นๆ มีความสำคัญในลักษณะสนับสนุนงานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจำเป็นต้องมี ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการในการบริหารงานด้านนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 35) กล่าวว่าไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจให้การบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่ตระหนักให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะ เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล การประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 23) ได้หลักการบริหารงานวิชาการว่าควรจะได้คำนึงถึงหลักการบริหาร ดังนี้ 1) มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน 2) ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงานวิชาการ และ 3) มีการประเมินผลงานทางวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์ภัย (2547: 25) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลและความประหยัด การดำเนินงานทางวิชาการ โดยอาศัยหลักการดังกล่าวย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือความเป็นเลิศทางวิชาการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ควรมีการวางแผนก่อนการดำเนินงาน การจัดดำเนินการ ส่งเสริมและควบคุมงานด้านวิชาการ อย่างมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีเทคนิควิธีการในการบริหารงานวิชาการ มีการประเมินผลงานทางวิชาการ

เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพ นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2.1.4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่ครอบคลุมงานกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ ต่อการจัดการเรียนการสอน สำหรับขอบเขตหรือขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษามีความ กว้างขวางมาก ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่าน รวมทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ทางการศึกษา ได้เสนอ ขอบเขตหรือขอบข่ายของงานวิชาการ ไว้ดังนี้

กมล ภู่งาม (2544: 9-18) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ประการดังต่อไปนี้

- 1) การบริหารหลักสูตร
- 2) การบริหารการเรียนการสอน
- 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน
- 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
- 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา
- 7) การบริหารโครงการวิชาการ
- 8) การบริหารระบบข้อมูลและ สารสนเทศ และ
- 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 111) แบ่งขอบข่ายการ บริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียน การสอน 3) การนิเทศภายใน 4) การวัดและประเมินผลการศึกษา และ 5) การประกันคุณภาพการศึกษา

อรพรรณ พรสีมา (2546: 24) กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน 4) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา 6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 8) การส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

รุ่ง แก้วแดง (2546: 88 – 105) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนว่าเป็น โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ กำหนดขอบข่ายไว้ 9 ประการ คือ 1) ศักยภาพสมองกับการเรียนรู้ 2) สารแห่งการเรียนรู้ 3) กระบวนการเรียนรู้ 4) หลักสูตรของสถานศึกษา 5) เพื่อการเรียนรู้ 6) การประเมินผลการเรียนรู้ 7) การจัดการศึกษาในแหล่งเรียนรู้ 8) การวิจัยในสถานศึกษา และ 9) กระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 3-4) กล่าวถึงขอบข่ายของงานด้านวิชาการไว้ดังนี้

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 3) การจัดบริหาร เกี่ยวกับการเรียนการสอน และ
- 4) การวัดและประเมินผล

คณะกรรมการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 34 – 38) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนนิติบุคคล ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจากการศึกษาจากนักการศึกษาหลายท่าน มีขอบข่ายดังนี้ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ

2.2.1 ความหมายของผู้นำและภาวะผู้นำ

ผู้นำ (Leader) และ ภาวะผู้นำ (Leadership) มีความหมายแตกต่างกัน โดยมีผู้ที่ได้อธิบายและให้ความหมายของผู้นำไว้หลายทัศนะ ดังต่อไปนี้

Dubrin (1998: 431) ได้กล่าวว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่ทำให้องค์กรต่างๆ นั้นประสบความสำเร็จ และความก้าวหน้า และบรรลุผลสำเร็จ โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผู้ที่เป็นผู้บังคับบัญชา หรือผู้นำคือ บุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุกลุ่มเป้าหมายของกลุ่ม

O'Leary (2000: 1 อ้างถึงในชัยเสกฐ์ พรหมศรี, 2549) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง หัวหน้ากลุ่ม ทีม หรือองค์กรที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้น

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548: 2) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจโดยการเลือกตั้ง หรือ แต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม สามารถที่จะจูงใจชักนำ หรือชี้นำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติการกิจต่างๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

สำหรับภาวะผู้นำนั้น ได้มีผู้นิยามความหมายไว้หลายทัศนะดังต่อไปนี้

Dubrin, (1998: 2 อ้างถึงใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่น และการสนับสนุนให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

Lussier (1996: 212 อ้างถึงใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการชักจูงให้พนักงานทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ธรร สุนทรายุทธ (2551: 326) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับอำนาจ หรืออิทธิพลเหนือบุคคลแสดงอำนาจต่อผู้บริหาร เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ และอื่นๆ ที่มีอำนาจเหนือบุคคลนั้นๆ อำนาจดังกล่าวจะเกิดการยอมรับของสมาชิก เกิดการกระตุ้นภายในกลุ่ม สามารถเปลี่ยนแปลงสถานการณ์นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ธวัช บุญยณณี, 2550 กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การกระทำระหว่างบุคคล โดยบุคคลที่เป็นผู้นำจะใช้อิทธิพล (Influence) หรือการดลบันดาลใจ (Inspiration) ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่าง ตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้

การดี อนันต์นารี (2551: 77) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม บุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สตீออคคิล (Stogdill, 1990: 4) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเพื่อการตั้งเป้าหมายและการบรรลุเป้าหมาย

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550: 7) ระบุว่า ภาวะความเป็นผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือสั่งการ บังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการ

Bennis and Nanus (1985: 2-3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรเป็นอย่างมากเพราะเป็นปัจจัยที่ทำให้องค์กรมีชีวิตชีวา และสามารถที่จะดำรงอยู่ได้และ

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำยังช่วยพัฒนาองค์กรไปในทิศทางใหม่ๆ ที่องค์กรต้องการมุ่งไปสู่ทิศทางนั้นได้

โดยสรุปแล้ว จากความหมายของภาวะผู้นำดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปสาระสำคัญของการเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำได้ว่า ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องกระทำร่วมกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายเดียวกัน เนื่องจากว่า ในการทำงานใดๆ มิอาจจะสำเร็จได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียว แต่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ซึ่งภาวะผู้นำมิได้เกิดขึ้นจากการที่บุคคลพยายามสร้างอำนาจให้กับตัวเอง โดยการขู่เข็ญผู้อื่นให้เกิดความกลัวด้วยวิธีการต่างๆ การกระทำเช่นนี้ย่อมจะไม่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและภาวะผู้นำก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากภาวะผู้นำเกิดขึ้นตามสถานการณ์โดยที่บุคคลแต่ละคนย่อมมีความสามารถไม่เท่ากัน สมาชิกภายในกลุ่มจึงพิจารณาได้ว่า สถานการณ์ใดควรมีผู้นำแบบใด เพื่อช่วยแก้ไขปัญหขององค์กรให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ นอกจากนั้นภาวะผู้นำ เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้นำต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ มีผู้สนับสนุน ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเกิดขึ้นจากการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นสำคัญ และที่สำคัญภาวะผู้นำมีอยู่ในตัวสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย ไม่ได้มีเฉพาะผู้บริหารหรือคนใดคนหนึ่งเท่านั้น แต่ผู้ที่มีลักษณะเด่นกว่าผู้อื่นมักจะมีโอกาสได้รับเลือกให้รับตำแหน่งผู้นำเสมอ

จากความหมายดังกล่าวอาจตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับภาวะผู้นำได้ดังนี้ (हत्य पुत्रसेरु, ม.ป.ป.6-7 อ้างถึงใน ธวัช บุญยณณี, 2550)

1. ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการ ไม่ใช่ตัวบุคคล
2. ภาวะผู้นำแสดงให้เห็นถึงระดับอำนาจของผู้นำด้วย
3. ภาวะผู้นำเป็นเรื่องของการนำไปสู่จุดมุ่งหมายของกลุ่ม

2.2.2 แหล่งของอำนาจ (The Source of Power)

แหล่งของอำนาจโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (Daft, 2002 อ้างถึงใน ชัยเสฐรัฐพรหมศรี, 2549) อันได้แก่

อำนาจโดยตำแหน่ง (position power) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ อำนาจโดยชอบธรรม (Legitimate power) คืออำนาจที่มาจากตำแหน่งที่เป็นทางการ อำนาจในการให้รางวัล (Reward power) คืออำนาจในการให้คุณแก่พนักงานในองค์กรในขอบเขตที่ตนสามารถกระทำได้ และ อำนาจในการขู่บังคับ (Coercive power) คืออำนาจในการให้โทษหรือลงโทษพนักงาน

อำนาจส่วนบุคคล (personal power) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ อำนาจทางความเชี่ยวชาญ (Expert power) คืออำนาจที่ได้จากความรู้ความสามารถพิเศษของผู้นำ และ อำนาจอ้างอิง (Referent power) คืออำนาจที่ได้มาจากคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ

2.2.3 การแบ่งระดับของผู้นำ (Classifying Leaders)

ได้มีผู้เสนอวิธีการในการจัดลำดับ หรือแบ่งระดับของผู้นำไว้มากมายหลายวิธี แต่ที่นิยมโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 วิธีด้วยกัน (Mosley, Pietri & Megginson, 1995 อ้างถึงใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549) ได้แก่

1. ตามวิธีที่ผู้นำใช้หรือแสดงออก (approach-used) โดยทั่วไปแล้วสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่

1) ผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic or Authoritarian leader) คือผู้นำที่ตัดสินใจเรื่องต่างๆ ทั้งหมดเองเพียงผู้เดียว

2) ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic or Participative leader) คือผู้นำที่ให้ ความเอาใจใส่กับความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา และเปิดโอกาสให้เขาเหล่านั้น ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3) ผู้นำแบบตามสบาย (Laissez-faire or Free-rein leader) คือผู้นำที่ไม่เข้มงวดและปล่อยให้ลูกน้องทำตามที่เขาต้องการ

2. ตามการมุ่งเน้นต่อการทำงานให้สำเร็จลุล่วง (orientation toward job) เป็นการแบ่งโดยใช้ทัศนคติของผู้นำที่มีต่อการทำงานให้ลุล่วง สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ผู้นำที่มุ่งเน้นงาน (Task-oriented or Production-oriented Leaders) คือผู้นำที่มุ่งเน้นไปในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง มุ่งเน้นที่การวางแผน และกระบวนการทำงาน พยายามที่จะควบคุมอย่างใกล้ชิด

2) ผู้นำที่มุ่งเน้นคน (People-oriented or Employee-centered Leaders) คือผู้นำที่คำนึงถึงสวัสดิการ และความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา

2.3 บทบาทของผู้นำทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.3.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ

แคมป์เบลล์, และคนอื่นๆ (Campbell, et al., 1997: 225 – 227) ภาควิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยเทนเนสซี สหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการไว้ 17 ประการ คือ

- 1) ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของโรงเรียนได้
- 2) ส่งเสริมให้ครูนำเอาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของโรงเรียน ไปปฏิบัติ
- 3) สร้างความเชื่อมั่นว่ากิจกรรมของโรงเรียนและห้องเรียนสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของโรงเรียน

4) สร้างความเชื่อมั่นว่าโครงการทางวิชาการของโรงเรียนเป็นผลมาจากผลการวิจัยและการปฏิบัติทางการศึกษา

5) มีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการต่างๆทางวิชาการเพื่อให้บรรลุความต้องการของนักเรียน

6) ส่งเสริมให้ครูได้นำโครงการทางวิชาการไปปฏิบัติ

7) ปฏิบัติร่วมกับครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน

8) ติดต่อสื่อสารกับครูและนักเรียนด้วยความคาดหวังที่สูงในด้านมาตรฐานวิชาการ

9) ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางสังคมของนักเรียน

10) ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติของนักเรียนทางสังคมของนักเรียน

11) มีการจัดสรรเวลาเพื่อทำงานวิชาการร่วมกับครูไว้อย่างชัดเจน

12) ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการกำหนดระเบียบ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

13) ร่วมมือกับนักเรียนให้มีการนำระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใช้ในการแก้ปัญหาด้านวินัยนักเรียน

14) ร่วมมือกับคณะครูให้มีการนำระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใช้ในการแก้ปัญหาด้านวินัยนักเรียน

15) มีการประชุมพิเศษคณะครูเกี่ยวกับโครงการของโรงเรียน

16) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างยุติธรรม

17) ช่วยเหลือครูในการพัฒนาระบบงานเพื่อให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

การเป็นผู้นำเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานเพราะผู้นำเปรียบเสมือนดวงประทีปของโรงเรียน เป็นจุดรวมแห่งพลังของบุคลากรในโรงเรียน ผู้นำจึงเสมือนหลักชัยในการดำเนินงาน โดยเฉพาะต่อผู้บังคับบัญชาและต่อผลงานในส่วนรวมความสามารถและลักษณะของผู้นำจึงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536: 4-7) ที่กล่าวว่า ในโรงเรียนประถมศึกษาจะมีผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำและใช้ภาวะผู้นำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536: 33-35) ได้รวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ไว้ดังนี้

กอร์ดัน (Gorton อ้างถึงในเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2536: / 33 - 35) ได้สรุปบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. บทบาทในฐานะผู้บริหาร
2. บทบาทในฐานะเป็นผู้นำในด้านการสอนหรือด้านวิชาการ
3. บทบาทในฐานะเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย
4. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์
5. บทบาทในฐานะเป็นผู้ประเมินผล
6. บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

เซอร์จิโอวานนีและคาร์เวอร์ (Sergiovanni & Carver อ้างถึงในเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2536: 33 - 35) ได้สรุปว่าผู้บริหารโรงเรียนควรจะแสดงความเป็นผู้นำใน 3 ประการ คือ

1. พฤติกรรมของผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงพฤติกรรมของผู้บริหารใน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) พฤติกรรมมุ่งมั่น คือ มุ่งในการปฏิบัติภารกิจของกลุ่มให้สำเร็จ และ 2) พฤติกรรมมุ่งคน คือ สนใจในบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ให้ความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย การยอมรับนับถือ เป็นต้น

2. พัฒนาคนอื่น ได้แก่ พัฒนาทั้งครูผู้สอนและนักเรียน

3. หน้าที่ของผู้นำกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทผู้นำของกลุ่มใน 2 ประเภท คือ 1) บทบาทในการปฏิบัติภารกิจของกลุ่ม และ 2) บทบาทในการสร้างกลุ่ม

Campbell, et al (1997) ได้ชี้ให้เห็นว่า หน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน คือ การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยสรุปภารกิจหลักไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะมองเห็นการณ์ไกลและมีอิทธิพลในการพัฒนาเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน

2. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะกระตุ้นและชี้แนะในการพัฒนาโครงการและโปรแกรมต่างๆ เพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะจัดหาและจัดสรรทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนโครงการและโปรแกรมของโรงเรียน

4. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะกำหนดวิธีการและประสานงานในการนำโครงการไปปฏิบัติ

5. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะเป็นตัวแทนของโรงเรียนในกิจกรรมต่างๆ

6. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะประเมินผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของโรงเรียน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536: 10 – 14) ให้แนวคิดสำคัญประการหนึ่งว่า ผู้นำที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารก็ปฏิบัติภารกิจไม่ค่อยสะดวกนักเพราะขาดอำนาจตามตำแหน่ง ผู้บริหารคนใดที่มีความเป็นผู้นำอยู่ด้วยย่อมสามารถทำให้สิ่งที่ตนรับผิดชอบ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ เข้าใจในจุดมุ่งหมายของหน่วยงาน มีการทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ให้คำแนะนำและประสานงาน ให้ทุกคนทำงานร่วมกันในการบริหารการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 หน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

Krajewski, Martin & Waldel (1983: 60 – 291) ได้กล่าวถึงหน้าที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

- 1) จัดหาคนมีความรู้ ความสามารถ เข้ามาทำงานให้เพียงพอกับภารกิจของโรงเรียน
- 2) เป็นผู้นำพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนาปรับปรุงครูให้เป็นครูมืออาชีพ
- 3) เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร โดยมีการประเมินหลักสูตร ปรับปรุง เนื้อหา ปรับปรุงสื่อ ปรับปรุงตารางการสอนของครู ปรับปรุงวิสอนและกิจกรรม
- 4) จัดบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 5) จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน เพื่อให้มีความสามารถด้านสังคม การทำงานและการเป็นผู้นำ
- 6) มีการประเมินครู อาจารย์ เป็นระยะ
- 7) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน
- 8) บริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
- 9) ดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณด้วยการจัดซื้อ จัดหาและใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีผลต่อคุณภาพการศึกษา

อาคม วัชโรสง (2547: 83) กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทของตนให้เหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เสร็จสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความมุ่งมั่นและร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก ถ้าผู้บริหารแสดงบทบาทและหน้าที่ของตนได้เหมาะสมถูกต้อง จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขด้วย

2.4 การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

2.4.1 ความเป็นมาในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษาในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร จัดตั้งครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2427 ในรูปแบบของโรงเรียนราษฎรที่วัดมหรณพาราม ต่อมาในปี พ.ศ. 2430 มีการขยายการจัดการศึกษา โดยจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบเป็นกรมศึกษาธิการและเป็นกระทรวงธรรมการเมื่อปี พ.ศ. 2435 ในปี พ.ศ. 2441 ได้มีโครงการศึกษาเกิดขึ้น โดยแบ่งความรับผิดชอบให้กรมศึกษาธิการของกระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานคร และให้กระทรวงมหาดไทยจัดการศึกษาในหัวเมืองร่วมกับพระสงฆ์ ภายหลังได้มีการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปถึงระดับตำบลระหว่างปีพ.ศ. 2454 ถึง พ.ศ. 2475 มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา 3 กระทรวง คือ (สำนักการศึกษา, 2551 ข: 1-5)

1. กระทรวงนครบาล รับผิดชอบที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนกลาง
2. กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนภูมิภาค
3. กระทรวงธรรมการ ทำหน้าที่ประสานงานให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบาย

กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 โดยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ตลอดจนสุขาภิบาลต่าง ๆ ในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นหน่วยการปกครองเดียวกัน คือ กรุงเทพมหานคร รวมถึงการรับโอนการจัดการศึกษาจากหน่วยงานที่ยุบรวมกัน

บทบาทหน้าที่ด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษา สำนักงานเขตโรงเรียน

กรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นทั้งนครหลวงของประเทศไทย และเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีระเบียบการปกครองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร รองรับโครงสร้างของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภากรุงเทพมหานคร และฝ่ายบริหาร ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีหน้าที่จัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขต และแต่ละเขตแบ่งออกเป็นแขวง

บทบาทหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย

ดูแลมาตรฐาน กำกับติดตามดูแลสนับสนุนทรัพยากร ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การจัดในรูปแบบศูนย์เลี้ยงดูเด็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชนซึ่งดำเนินงานในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการ และสำนักอนามัย ซึ่งเปิดสถานเลี้ยงเด็กกลางวัน และให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็ก

2. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษาและสำนักงานเขต

3. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยแพทยศาสตร์และวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ในความรับผิดชอบของสำนักงานการแพทย์

4. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และจัดให้แก่กลุ่มสนใจตามความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชน

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

สำนักงานการศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากรม มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษา โดยนำนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ให้สำนักงานเขตและโรงเรียน ดำเนินการ สำนักงานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 7 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขานุการกองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา กองเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน กองพัฒนาข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานการศึกษา รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ เป็นศูนย์กลางเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขต มีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการสามัญ ข้าราชการครู และลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบปฏิบัติราชการภายในเขต เป็นหน่วยงานที่นำนโยบายของกรุงเทพมหานคร มาปฏิบัติให้เกิดผลโดยตรงต่อประชาชน ประกอบด้วย 11 ฝ่าย มีฝ่ายการศึกษาทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบาย โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประสานตรวจสอบ กลั่นกรองงานด้านบริหารงานบุคคล และสวัสดิการของข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา วางแผนการรับนักเรียน ตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อเด็กอายุภาคบังคับ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถและประเมินผลการปฏิบัติงาน ดำเนินงานศูนย์วิชาการ ดำเนินงานด้านการเงิน งบประมาณและหน้าที่อื่นๆตามที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมาย

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเขต และจะอยู่ภายใต้ นโยบายและการกำกับดูแลของสำนักงานศึกษาธิการ ในการบริหารจัดการระดับโรงเรียน กรุงเทพมหานครได้ริเริ่มดำเนินการให้โรงเรียนมีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเองมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน

1. กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี
2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. บริหารงานตามที่ได้รับมอบหมายด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหาร

บุคคลและการบริหารทั่วไป

5. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. จัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา
7. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้อง

2.4.2 แนวทางการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ที่กระทบต่อประชากรในกรุงเทพมหานครโดยตรง กรุงเทพมหานครในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาจนได้รับการรับรองมาตรฐานการประกันคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครคือนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ครู ผู้บริหาร ให้เป็น Smart student smart teacher smart principal ในกรอบใหญ่ คือ Smart school และได้กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบนโยบาย Smart school (สำนักงานศึกษา, 2551: 6-7)

1. ด้านการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็น Smart school โดยมีความหมายตามนโยบาย ดังนี้

S: Success การเรียนรู้สู่ความสำเร็จ หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับการยอมรับของโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน ครู และนักเรียน

M: Morality การเรียนรู้คุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนกรุงเทพมหานครเป็นคนดีควบคู่กับการเป็นคนเก่ง ครู และผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดี

A: Activities การเรียนรู้กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสุข และเป็นจุดเด่นของโรงเรียน และความสำเร็จของนักเรียนตามศักยภาพ (ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ)

R: Relativity การเรียนรู้คู่ชุมชน หมายถึง การเรียนรู้ที่สามารถนำไปเชื่อมโยง ประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเอื้อประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และท้องถิ่น

T: Technology การเรียนรู้คู่เทคโนโลยี หมายถึง การใช้เทคโนโลยีช่วยในการบริหารงานโรงเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยี

ทั้งนี้ส่งเสริมให้นักเรียนกรุงเทพมหานคร

1. มีคุณลักษณะ 8 ประการ คือ

1.1 นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนดสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3 นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์

1.4 นักเรียนมีความสามารถ ใช้ทักษะทางภาษา และการสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์

กิจกรรม

1.5 นักเรียนสนใจ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถนำไปใช้เพื่อการสร้างสรรค์กิจกรรม

1.6 นักเรียนมีนิสัยในการเรียนรู้แบบ Discovery learning process

1.7 นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือชุมชน สังคม และท้องถิ่น

1.8 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่

2.1 เก่งคณิต-วิทย์ ควบคู่ไปกับภาษาและคอมพิวเตอร์

2.2 รักชุมชนและรักกรุงเทพฯ

- 2.3 รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสาร
 - 2.4 มีนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 2.5 คิดวิเคราะห์เป็น
 - 2.6 ยึดมั่นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ด้านวิถีพุทธ วิถีธรรม สนับสนุนให้โรงเรียนได้ดำเนินโครงการวิถีพุทธวิถีธรรมและการจัดการเรียนการสอนโดยนำหลักธรรมทางศาสนา มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน
 4. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยอาศัยหลักการ 3 ประการ คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและมีเงื่อนไข 2 เงื่อนไข คือ มีความรู้คู่คุณธรรม
 - 2.4.3 แนวโน้มการพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ใน 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ.2551- 2555) (สำนักการศึกษา, 2551: 12)
 1. พัฒนานักเรียนในสังกัดโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียนให้มีคุณภาพในระดับที่ใกล้เคียงกันสอดคล้องกับมาตรฐานกรุงเทพมหานครและมาตรฐานชาติ
 2. พัฒนาหลักสูตร โดยเน้นการคิดวิเคราะห์และสร้างจินตนาการ (Imagination) เพื่อก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) และนวัตกรรม (Innovation)
 3. สร้างเครือข่ายความรู้ระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 4. พัฒนารฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บฐานข้อมูลระบบสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำมาใช้ในการบริหารและจัดการเรียนการสอน
 5. ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการบริหารได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที (Real time)
 6. พัฒนานักเรียนและครูให้มีคุณลักษณะเป็นผู้ที่รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long learning) เพื่อให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) อย่างแท้จริง
 7. พัฒนาหลักสูตรโดยเพิ่มเนื้อหาสาระเรื่องอนาคตศึกษา (Future study) เพื่อให้รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization)
 8. พัฒนาสมรรถนะของคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครองด้านการจัดการศึกษา
 9. นำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในทุกด้าน

10. สนับสนุน และส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

11. พัฒนาสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนและบุคลากรเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตแบบสากล

12. พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็งและสร้างเครือข่ายใหม่ๆ ที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนแบบใหม่

2.4.4 ข้อมูลทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2550 (สำนักการศึกษา, 2551 ง: 7-8)

2.4.4.1 โรงเรียน จำแนกตามที่เปิดสอน ดังนี้

อนุบาลศึกษา และประถมศึกษา	จำนวน 361	โรง
ประถมศึกษา	จำนวน 1	โรง
ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน 1	โรง
อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน 67	โรง
อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 1	โรง
มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน 4	โรง

2.4.4.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียน ดังนี้

ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 400 คน)	จำนวน 120	โรง
ขนาดกลาง (นักเรียน 401 - 800 คน)	จำนวน 148	โรง
ขนาดใหญ่ (มากกว่า 800 คน ขึ้นไป)	จำนวน 167	โรง

2.4.4.3 จำนวนนักเรียนมีทั้งสิ้น 341,555 คน จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศชาย	จำนวน 176,507 คน
เพศหญิง	จำนวน 165,048 คน

2.4.4.4 จำนวนครูทั้งสิ้น 14,609 คน

1) จำแนกตามเพศ ดังนี้

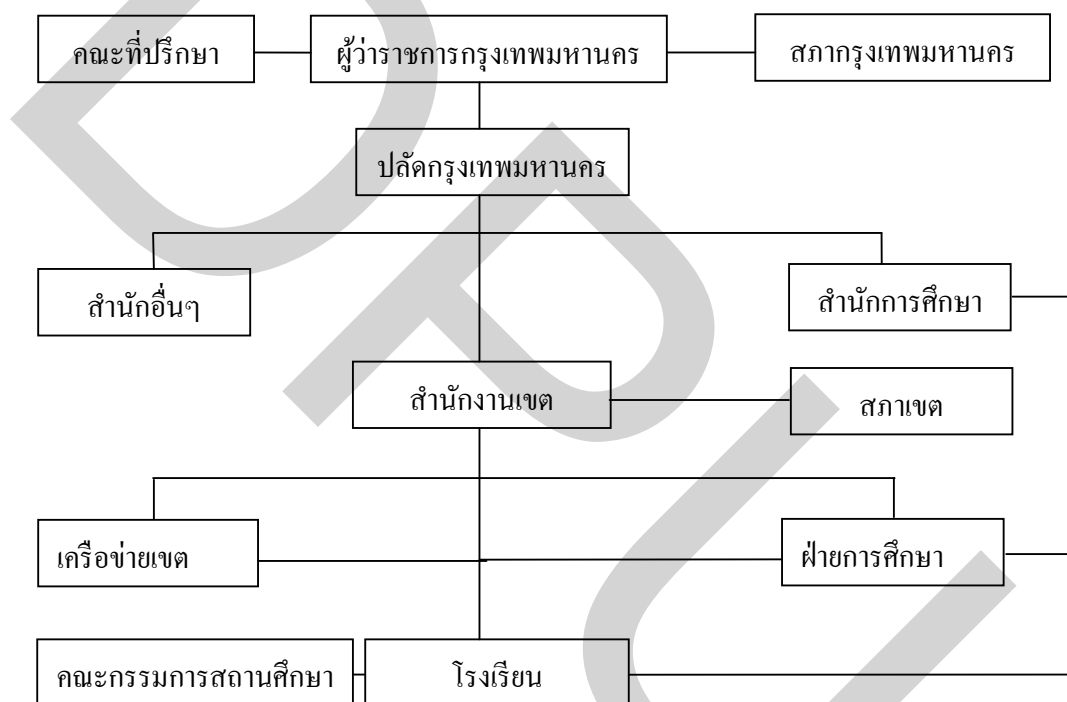
เพศชาย	จำนวน 3,622 คน
เพศหญิง	จำนวน 10,987 คน

2) จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

ผู้อำนวยการ โรงเรียน	จำนวน 435 คน
----------------------	--------------

รองผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน 670 คน
ครู คศ. 1	จำนวน 6,447 คน
ครู คศ. 2	จำนวน 6,881 คน
ครู คศ. 3	จำนวน 173 คน
ครู คศ. 4	จำนวน 3 คน

2.4.5 โครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร

ที่มา : สำนักการศึกษา (2551ก: 4)

วิสัยทัศน์ด้านการศึกษา

โครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยมีสำนักการศึกษาเป็นผู้ประสานและพัฒนาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 435 โรงเรียน ผ่านการบังคับบัญชาของสำนักงานเขต โดยกำหนดวิสัยทัศน์

ด้านการศึกษาดังนี้ (สำนักการศึกษา, 2551ก: 5) “กรุงเทพฯ ของเรา เขาทุกคนทุกวัยมีความรู้คู่คุณธรรม”

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการบริหารศึกษาประกอบกับมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาพิจารณากำหนดเป็นแนวทางการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหาร ได้ดังนี้

สมชาย จินตพันธ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษา พบว่า

- 1) ผู้บริหารปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรตลอดเวลา และนำผลนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอน
- 2) ด้านการเรียนการสอน ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการเรียนการสอน
- 3) มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดดำเนินการจัดสร้าง ใช้บำรุงและพัฒนา สื่อการเรียนการสอน
- 4) มีการประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจและการยอมรับบทบาทร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนิเทศ ด้านห้องสมุด มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ซึ่งห้องสมุดจัดขึ้นมากที่สุด
- 5) มีการตรวจหลักฐานการวัดผลและประเมินผลประจําชั้นเรียนของครูประจําชั้นเป็นปัจจุบัน

ส่วนที่มีปัญหา คือ

- 1) การสอนซ่อมเสริมที่มีการปฏิบัติน้อย
- 2) การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับดำเนินการจัดสร้าง คำนคว้า และจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางวิชาการมีน้อยที่สุด
- 3) ขาดคลังข้อสอบเพื่อปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล

กนกวรรณ โตแย้ม (2547) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ใน 8 ด้าน

ผลการศึกษา พบว่า

- 1) สภาพการบริหารงานวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและ
- 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย และการเปรียบเทียบสภาพและปัญหา จำแนกตาม สถานภาพการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษาประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน พบว่า ทุกสภาพและปัญหาที่จำแนกตามสมมุติฐานทุกรายด้านและภาพรวม มีระดับปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจริญ งามดี (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ผลการศึกษา พบว่า

- 1) ผู้บริหารและครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร
- 2) ขาดการนิเทศ ประเมิน การใช้หลักสูตร
- 3) ครูบางส่วนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน
- 4) ครูรับผิดชอบงานมาก
- 5) ขาดการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
- 6) มีการผลิตสื่อ น้อย
- 7) ไม่ให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำรอง เสนาวัง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า คือ

- 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) ด้านการเรียนการสอน
- 3) ด้านการประชุมอบรมเชิงวิชาการ
- 4) ด้านนิเทศภายใน
- 5) ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

6) ด้านงานห้องสมุด

7) ด้านการวัดผลประเมินผล ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวม

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Becker (1991) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ครูใหญ่มีปัญหามากที่สุด คือ การจัดบุคลากรสำหรับงานต่างๆและปัญหารองลงไป คือ การนิเทศการศึกษา ส่วนปัญหาน้อยที่สุด คือ การวัดผลการศึกษา

Agthe (1992) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทของครูใหญ่และครูในด้านวิชาการ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการสอนต้องจัดทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน 2) ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารมากกว่าทำหน้าที่นิเทศการเรียนการสอน 3) ครูใหญ่และครูมีความเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการจัดหลักสูตรในโรงเรียน 4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงบทบาทครูใหญ่จากการเป็นผู้สั่งงานเป็นผู้ประสานงานเป็นคณะมากขึ้น 5) มีการศึกษาทฤษฎีต่างๆ เพื่อแสวงหาวิธีแบบวิทยาศาสตร์ เพื่อบริหารและพัฒนาหลักสูตร

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลทำให้การบริหารงานวิชาการตามหลักการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในบทนี้เป็นการนำเสนอลำดับขั้นตอนในการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 รวม 6 โรงเรียน จำนวน 182 คน (สำนักงานเขตยานนาวา, 2554)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 รวม 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน จำนวน 15 คน, โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน จำนวน 10 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาสร้างจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ด้านงานวิชาการของโรงเรียน การฝึกอบรมและสัมมนาด้านวิชาการ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดยแบบสอบถามทั้งสองตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชยศุภวงค์, 2546: 1325) โดยพิจารณาข้อความในแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งจะพิจารณาข้อความในแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาภายใต้การดำเนินการด้านบริหารวิชาการในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. นำแบบสอบถามที่สร้างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา จำนวน 3 คน ไปพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity)

แล้วนำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117) โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามตรงกับขอบเขตเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง 0.60 ขึ้นไป ส่วนข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องไม่ถึง 0.60 นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์อีกครั้ง เพื่อให้พิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับประชากรในการศึกษาวิจัยต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร รวม 6 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนที่ใช้เป็นประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. เมื่อได้แบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สำหรับการจัดกระทำข้อมูลนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจำแนกตามสภาพและปัญหาการดำเนินการด้านบริหารวิชาการของแต่ละโรงเรียน เพื่อนำมาตรวจและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์น้ำหนักคะแนน ในแต่ละข้อดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด คือ ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเป็นขั้นตอนต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของข้อมูลตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอผลวิเคราะห์ลงในตาราง
2. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 103)

การแปลค่าเฉลี่ย

$$\text{สูตร} \quad \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = 0.80$$

$$\frac{5-1}{5}$$

เกณฑ์ในการแปลความหมายสภาพการบริหารงานวิชาการ

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การกำหนดหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (Content Validity) โดยใช้สูตรของ Rovinelli & Hambleton อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2546: 140) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามประเด็นหลักของเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งหมด	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. ค่าความถี่ (Frequency) 2. ค่าร้อยละ (Percentage) 3. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และ 4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3.5.2.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X})

มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 137)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
	N	แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

3.5.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 137)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลบวกของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลบวกของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานครครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน จาก 6 โรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 2 แห่ง จำนวน 15 คน โรงเรียนขนาดกลาง 2 แห่ง จำนวน 10 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 แห่ง จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการสำรวจออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	3	10.00
หญิง	27	90.00
รวม	30	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาตรี	22	73.30
สูงกว่าปริญญาตรี	8	26.70
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
3. ประสบการณ์การทำงานด้านงานวิชาการ ของโรงเรียน		
ต่ำกว่า 2 ปี	2	6.70
2-4 ปี	6	20.00
มากกว่า 4 ปี	22	73.30
รวม	30	100.00
4. การฝึกอบรมและสัมมนาด้านวิชาการ		
ไม่เคย	3	10.00
เคย 1-3 ครั้ง	7	23.30
เคยมากกว่า 3 ครั้ง	20	66.70
รวม	30	100.00
5. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	15	50.00
ขนาดกลาง	10	33.30
ขนาดใหญ่	5	16.70
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 90) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 73.30) โดยมีประสบการณ์การทำงานด้านงานวิชาการของโรงเรียนมากกว่า 4 ปี (ร้อยละ 73.30) เคยได้รับการฝึกอบรมและสัมมนาด้านวิชาการมากกว่า 3 ครั้ง (ร้อยละ 66.70) และสังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 50.00)

4.2 ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม

รายการที่ดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.03	0.431	มาก	3
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.31	0.422	มากที่สุด	1
3. การวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน	3.99	0.435	มาก	4
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.96	0.477	มาก	5
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.96	0.620	มาก	5
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.76	0.578	มาก	9
7. การนิเทศการศึกษา	3.87	0.480	มาก	7
8. การแนะแนวการศึกษา	3.82	0.612	มาก	8
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.09	0.696	มาก	2
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.75	0.537	มาก	10
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	3.72	0.611	มาก	11
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดตั้งการศึกษา	3.71	0.617	มาก	12
รวม	3.91	0.414	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.31) รองลงมาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.09) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.03) ส่วนด้านที่มีการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่นคือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาแต่ก็อยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 3.71)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.20	0.407	มาก	2
2. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	3.83	0.747	มาก	6
3. มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา และนำผลการประเมินสถานภาพสถานศึกษามาใช้กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.00	0.643	มาก	4
4. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.97	0.615	มาก	5
5. โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.30	0.466	มากที่สุด	1
6. มีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.10	0.662	มาก	3
7. มีการนิเทศการใช้หลักสูตร และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน	3.83	0.648	มาก	6
รวม	4.03	0.431	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$) รองลงมาคือมีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) และมีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น และมีการนิเทศการใช้หลักสูตร และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
1. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.40	0.563	มากที่สุด	1
2. มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมจากประสบการณ์จริงของผู้เรียนและให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง และส่งเสริมผู้เรียนให้มินิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.40	0.563	มากที่สุด	1
3. การส่งเสริมให้ครูปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4.37	0.615	มากที่สุด	4
4. มีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.40	0.563	มากที่สุด	1
5. มีการส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.643	มาก	5
รวม	4.31	0.422	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมจากประสบการณ์จริงของผู้เรียนและให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง และส่งเสริมผู้เรียนให้มินิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.40$) รองลงมาคือการส่งเสริมให้ครูปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	4.00	0.587	มาก	3
2. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.610	มาก	2
3. มีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนแต่ละคน	4.33	0.479	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษา อื่นๆสถานประกอบการ	3.57	0.858	มาก	5
5. มีการพัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน และน่าเชื่อถือ	3.87	0.571	มาก	4
รวม	3.99	0.435	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ของผู้เรียนแต่ละคน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$) รองลงมาคือมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน วัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) และมีการกำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่นๆสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	3.90	0.607	มาก	2
2. มีการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	4.13	0.434	มาก	1
3. มีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานวิชาการกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	3.83	0.648	มาก	3
รวม	3.96	0.477	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก คือ มีการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.13) รองลงมาคือมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.90) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานวิชาการกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.83)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.93	0.828	มาก	4
2. มีการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและ นวัตกรรมการเรียนการสอน	4.03	0.964	มาก	1
3. มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้าน วิชาการ	4.03	0.850	มาก	2
4. มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อจัดการเรียนการสอนและพัฒนางาน วิชาการกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	3.87	0.681	มาก	5
5. มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.93	0.640	มาก	3
รวม	3.96	0.620	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ
กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมมีการ
ดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ
แรก คือ มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้าน
วิชาการ และมีการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=4.03$) รองลงมาคือมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ
การศึกษา และมีการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา
พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการกับ
สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตใกล้เคียง	3.73	0.691	มาก	3
2. มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น หน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง	3.70	0.651	มาก	4
3. มีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอื่น หน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษา	3.77	0.774	มาก	2
4. มีการส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.83	0.699	มาก	1
รวม	3.76	0.578	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.83) รองลงมาคือมีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอื่นหน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.77) และมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตใกล้เคียง อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น หน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.70)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	3.97	0.718	มาก	2
2. มีการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบ ที่หลากหลายและเหมาะสม	3.93	0.740	มาก	3
3. มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา	3.97	0.499	มาก	1
4. มีการติดตามประสานงานเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศกับเขตพื้นที่การศึกษา	3.80	0.610	มาก	5
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา	3.83	0.531	มาก	4
รวม	3.87	0.480	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =3.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และมีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (\bar{x} =3.97) รองลงมาคือมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =3.93) และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =3.83) ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการติดตามประสานงานเพื่อพัฒนาระบบและ กระบวนการนิเทศกับเขตพื้นที่ การศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.80)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแนะแนวการศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและ วิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับ ระบบดูแล	3.80	0.551	มาก	2
2. มีการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือ ของครูทุกคนในสถานศึกษา	3.73	0.868	มาก	4
3. มีการติดตามและประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาใน สถานศึกษา	3.80	0.664	มาก	3
4. มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านการแนะแนวทางการศึกษากับ สถานศึกษาหรือเครือข่ายการแนะแนวภายใน เขตพื้นที่การศึกษา	3.93	0.740	มาก	1
รวม	3.82	0.612	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแนะแนวการศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.82) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการประสานความร่วมมือและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการแนะแนวทางการศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายการแนะแนวภายใน เขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.93) รองลงมาคือ มีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแล และมีการติดตามและประเมินผลการ จัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.80) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} =3.73)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.07	0.785	มาก	5
2. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง	4.10	1.029	มาก	2
3. มีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา	4.13	0.730	มาก	1
4. มีการพัฒนางานตามแผนและติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพภายใน	4.07	0.691	มาก	4
5. มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.07	0.640	มาก	3
รวม	4.09	0.696	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.13) รองลงมาคือมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.10) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการพัฒนางานตามแผนและ

ติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพภายใน และมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก(\bar{X} =4.07)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการศึกษา สํารวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนในด้านวิชาการของบุคคลในชุมชน	3.70	0.596	มาก	4
2. มีการจัดความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น	3.80	0.714	มาก	1
3. มีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา	3.73	0.583	มาก	3
4. มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.77	0.568	มาก	2
รวม	3.75	0.537	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการจัดความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.80) รองลงมาคือมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.77) และมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา

และที่จัดโดยหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการศึกษา สํารวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนในด้านวิชาการของบุคคลในชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการ กับสถานศึกษาอื่น	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา	3.80	0.610	มาก	1
2. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา งานวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ	3.63	0.718	มาก	2
รวม	3.72	0.611	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) รองลงมาคือมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชากับองค์กรต่างๆทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. มีการสำรวจและศึกษาข้อมูลรวมทั้งความ ต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.80	0.761	มาก	1
2. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาวิชาการ และ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ของบุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา	3.73	0.828	มาก	2
3. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ของบุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา	3.60	0.621	มาก	3
รวม	3.70	0.596	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสำรวจและศึกษาข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.80) รองลงมาคือส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.73) และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.60)

4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม

รายการที่ดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	อันดับที่
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1.93	0.508	น้อย	11
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1.93	0.568	น้อย	12
3. การวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน	2.02	0.508	น้อย	7
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.09	0.527	น้อย	3
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	2.20	0.522	น้อย	1
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.06	0.524	น้อย	4
7. การนิเทศการศึกษา	1.99	0.437	น้อย	8
8. การแนะแนวการศึกษา	1.97	0.462	น้อย	9
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.12	0.938	น้อย	2
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	2.06	0.537	น้อย	4
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	2.03	0.534	น้อย	6
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดตั้งการศึกษา	1.93	0.490	น้อย	10
รวม	2.03	0.422	น้อย	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารวิชาการสูงที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) รองลงมา คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

(\bar{x} = 2.12) และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (\bar{x} = 2.09) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาในการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่นๆ 3 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดตั้งการศึกษา

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร	1.97	0.718	น้อย	2
2. การนิเทศ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	2.00	0.525	น้อย	1
3. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1.93	0.583	น้อย	3
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการประเมินสถานภาพของสถานศึกษา	1.83	0.592	น้อย	4
รวม	1.93	0.508	น้อย	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{x} =1.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือ การนิเทศ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรมีปัญหอยู่ในระดับน้อย (\bar{x} =2.00)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การจัดแผนการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรม สอดคล้องกับความน่าสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน	1.87	0.681	น้อย	2
2. ครูผู้สอนบางคนไม่พัฒนาการจัดกระบวนการเรียน การสอน	2.00	0.587	น้อย	1
รวม	1.93	0.568	น้อย	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=1.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากกว่า คือครูผู้สอนบางคนไม่พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนมีปัญหอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.00$)

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. ความรู้และความเข้าใจในระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง	1.97	0.765	น้อย	5
2. การจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	2.00	0.587	น้อย	3
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน	2.07	0.583	น้อย	2
4. การสอนซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน	2.10	0.607	น้อย	1
5. การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	2.00	0.643	น้อย	4
รวม	2.03	0.509	น้อย	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการสอนซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.10$) และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ความรู้และความเข้าใจในระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ($\bar{X}=1.97$)

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวม ของสถานศึกษา	2.07	0.640	น้อย	3
2. การรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	2.13	0.571	น้อย	2
3. การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียนหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และสื่อ การเรียนการสอน	2.17	0.648	น้อย	1
4. การประสานความร่วมมือเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยงานวิชาการกับสถานศึกษา องค์กร บุคคล ครอบครัวย หน่วยงานและ สถาบันอื่น	2.00	0.695	น้อย	4
รวม	2.09	0.527	น้อย	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ
กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} =2.09)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
คือ การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และสื่อ
การเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย (\bar{X} =2.17) และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การประสานความ
ร่วมมือเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยงานวิชาการกับสถานศึกษา องค์กร บุคคล ครอบครัวย หน่วยงาน
และสถาบันอื่น (\bar{X} =2.00)

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาคือ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านการพัฒนาคือ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. ขาดงบประมาณในการผลิต จัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.17	0.592	น้อย	3
2. การให้ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.33	0.606	น้อย	1
3. การประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.10	0.607	น้อย	4
4. การประสานงานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับบุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น	2.20	0.714	น้อย	2
รวม	2.20	0.523	น้อย	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาคือ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการให้ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.33$) และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=2.10$)

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. สํารวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง	2.03	0.669	น้อย	4
2. การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	2.13	0.681	น้อย	1
3. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พร้อมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.03	0.556	น้อย	3
4. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้เรียน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	2.07	0.583	น้อย	2
รวม	2.07	0.525	น้อย	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.13$) และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สํารวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง และ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พร้อมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}=2.03$)

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	1.93	0.583	น้อย	4
2. การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	1.97	0.490	น้อย	2
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา	1.97	0.615	น้อย	3
4. ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา	2.10	0.607	น้อย	1
รวม	1.99	0.438	น้อย	

จากตารางที่ 4.22 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือ ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.10$) และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ($\bar{X}=1.93$)

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแนะแนวการศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การจัดระบบการจัดการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ กระบวนการเรียนการสอน	1.97	0.556	น้อย	2
2. การประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะ แนวศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการ แนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา	2.03	0.718	น้อย	1
3. การดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความ ร่วมมือกับครูทุกคนในสถานศึกษา	1.93	0.521	น้อย	3
รวม	1.98	0.463	น้อย	

จากตารางที่ 4.23 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ
กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการแนะแนวการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.98$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการประสานความ
ร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือ
เครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.03$) และข้อที่มีปัญหาน้อย
ที่สุด คือ การดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือกับครูทุกคนในสถานศึกษา ($\bar{X}=1.93$)

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การไม่เปิดเผยรายงานผลการประกันคุณภาพ การศึกษาต่อสาธารณชน	2.67	3.889	ปานกลาง	1
2. การประสานงานความร่วมมือกับสถานศึกษาและ หน่วยงานอื่นใน การปรับปรุงและพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน	1.90	0.548	น้อย	5
3. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	2.00	0.643	น้อย	3
4. การประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ดำเนินการพัฒนางานตามแผน	2.00	0.643	น้อย	4
5. การจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รับรองการ จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.03	0.669	น้อย	2
รวม	2.12	0.939	น้อย	

จากตารางที่ 4.24 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ
กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ใน
ระดับน้อย ($\bar{X}=2.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยยกเว้นการไม่
เปิดเผยรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=2.67$)

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การศึกษาและสำรวจแนวทางให้การสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน	1.83	0.592	น้อย	4
2. การจัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน	2.20	0.714	น้อย	1
3. ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.10	0.662	น้อย	3
4. ไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างชุมชน	2.13	0.730	น้อย	2
รวม	2.07	0.537	น้อย	

จากตารางที่ 4.25 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการจัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.20$) และข้อที่พบปัญหาน้อยที่สุด คือการศึกษาและสำรวจแนวทางให้การสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.83$)

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	2.17	0.950	น้อย	1
2. การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่ จัดตั้งการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ที่ตั้งอยู่ต่างเขตพื้นที่	1.93	0.583	น้อย	3
3. การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา	2.00	0.643	น้อย	2
รวม	2.03	0.535	น้อย	

จากตารางที่ 4.26 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.17$)

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับที่
1. การสำรวจศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ	2.00	0.643	น้อย	2
2. การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	2.00	0.587	น้อย	1
3. การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการจัดการศึกษา	1.80	0.551	น้อย	3
รวม	1.93	0.491	น้อย	

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่พบปัญหามากที่สุดคือการสำรวจศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการและการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.00$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานครครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 รวม 6 โรงเรียน จำนวน 30 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน จำนวน 15 คน โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน จำนวน 10 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 73.30 โดยมีประสบการณ์การทำงานด้านงานวิชาการของโรงเรียนมากกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.30 ซึ่งส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมและสัมมนาด้านวิชาการมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.70 และส่วนใหญ่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตามลำดับ

5.1.2 สภาพการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และการ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่นคือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาแต่ก็อยู่ในระดับมาก

5.1.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ผลจากการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารวิชาการสูงที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษารองลงมา คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาในการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่นๆ 3 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดตั้งการศึกษา

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกันกับผลการศึกษาของกนกวรรณ โตแย้ม (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 และผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ของเจริญ งามดี (2547) ซึ่งผลการวิจัยล้วนพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น เช่นเดียวกับผลการศึกษาของสมชาย จินตพันธ์ (2546) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก โดยมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรตลอดเวลา และนำผลนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนด้านการเรียนการสอนนั้นจะให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ และมีการประชุมวางแผนเพื่อดำเนินการจัดสร้าง การใช้บำรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งมีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับบทบาทร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนิเทศ ด้านห้องสมุดนั้นมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ซึ่งห้องสมุดจัดขึ้นมากที่สุด และมีการตรวจหลักฐานการวัดผลและประเมินผล ของครูประชั้นให้เป็นปัจจุบัน

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาผลการศึกษาวิจัยเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับผลการศึกษาของแอคเทรี (Agthe, 1992) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทของครูใหญ่ และครูในด้านวิชาการ โดยผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการสอน ต้องจัดทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน นอกจากนี้ครูใหญ่ควรทำหน้าที่ บริหารมากกว่าทำหน้าที่พิเศษการเรียนการสอน นอกจากนี้ครูใหญ่และครูมีความเห็นว่าโครงการ สอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการจัดหลักสูตรในโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า นวัตกรรมและ เทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงบทบาทครูใหญ่จากการเป็นผู้สั่งงานเป็นผู้ประสานงานเป็นคณะมากขึ้น และควรมีการศึกษาทฤษฎีต่างๆ เพื่อแสวงหาวิธีแบบวิทยาศาสตร์ เพื่อบริหารและพัฒนาหลักสูตร

สำหรับผลการศึกษาด้านปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกนกวรรณ โดแฮม (2547) และผลการศึกษาของสมชาย จินตณพันธ์ (2546) ที่ต่างก็พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการส่วน ใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่พบปัญหามากที่สุด คือ การให้ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อล้วนแล้วแต่ไม่สอดคล้องกับนโยบายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ครู ผู้บริหาร ให้เป็น Smart student smart teacher smart principal ในกรอบใหญ่ คือ Smart school ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบนโยบาย Smart school ของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน) ที่ระบุว่า นักเรียนกรุงเทพมหานครต้องมีความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ที่ได้นิยามความหมาย เอาไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ทางด้าน T : Technology คือ การเรียนรู้คู่เทคโนโลยี มีการใช้ เทคโนโลยีช่วยในการบริหารงาน โรงเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการทาง เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ใน 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ.2551-2555) ที่ระบุไว้ว่า ควรนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผน ยุทธศาสตร์การบริหาร โรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในทุกด้าน รวมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการ จัดเก็บฐานข้อมูลระบบสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำมาใช้ในการบริหารและจัดการ เรียนการสอน และมีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการใช้ข้อมูล สารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการบริหาร ได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที (Real time)

โดยในประเด็นดังกล่าวนี้ Campbell, et al (1997) ได้ชี้ให้เห็นว่าหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน คือ การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยสรุปภารกิจหลักไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรที่จะกระตุ้นและชี้นำในการพัฒนาโครงการและโปรแกรมต่างๆ เพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรจะจัดหาและจัดสรรทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนโครงการและโปรแกรมของโรงเรียน เช่นเดียวกับความเห็นของอาคม วัชโรสง (2547: 83) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทและหน้าที่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทของตนให้เหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เสร็จสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความมุ่งมั่นและร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก ถ้าผู้บริหารแสดงบทบาทและหน้าที่ของตนได้เหมาะสมถูกต้องจะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กรุงเทพมหานครควรสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา โดยการให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยการจัดประชุมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา หรืออาจเชิญวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์จากภายนอกเข้ามาให้ความรู้ในลักษณะของพี่เลี้ยง โดยทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

2. สถานศึกษาควรมุ่งเน้นในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ โดยเฉพาะการจัดความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน และท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ควรศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเฉพาะการให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้สามารถบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาวิจัยในลักษณะผสมผสานระหว่างงานวิจัยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ครบถ้วน รอบด้าน ซึ่งจะทำได้ข้อมูลในเชิงลึก

และสามารถนำมากำหนดเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการบริหารงานด้านวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

กรม
พัฒนา
การค้า
กรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กมล ภูประเสริฐ. (มปป.). การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ก.พล.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2549). ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ชุมศักดิ์ อินทร์ชัย. (2547). การบริหารวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปัตตานี: ฝ่ายสำนักงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธวัช บุญยมณี. (2550). ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). ภาวะผู้นำ และผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พงษ์ศรี วาณิชศุภวงค์. (2546). ระเบียบวิธีวิจัยการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). ปัตตานี: ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.
- ระพี สาคริก. (2545). อนิจจาการจัดการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: Mild Publishing.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). การประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.

- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2551 ก). การประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา.
- _____. (2551 ข). คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนัก
การศึกษา.
- _____. (2551 ค). เด็กดีมีครูสร้างที่บางกอก. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา.
- _____. (2551 ง). รายงานสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา.
- สำนักงานเขตยานนาวา. (2554). แผนการปฏิบัติงานประจำปี 2554. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำ
สมบูรณ์. กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดุกะซัน.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา
หน่วยที่ 5 ภาวะผู้นำ. นนทบุรี: บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2548). การบริหารการศึกษานักบริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 1) นนทบุรี: พันธุ์
พันธ์การพิมพ์.
- อรพรรณ พรสีมา. (2546). รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน: ประสบการณ์ที่คัดสรร
โรงเรียนในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ:
กสศ.
- อาคม วัชโรตตง. (2547). หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2) สงขลา: การกิจการผลิต
เอกสาร และตำรา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วิทยานิพนธ์

- กนกวรรณ โตเยี่ยม. (2547). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กรรณิการ์ จันทร์แสง. (2552). การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ระหว่าง
สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพฯกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน
กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก:
มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- จิตรลดา จตุรนต์รพี. (2539). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับ มัธยมศึกษา
ตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพฯ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จริญ งามดี. (2547). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- คำรง เสนาวัง. (2548). ความคิดเห็นของผู้บริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วง
ชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมชาย จินตณพันธ์. (2546). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

- Agthe, R.R. (1992). The Elementary Principals Their Own and Teachers Role Curriculum
Decision Making. **Dissertation Abstracts International**. 41 (May 1998): 3076 – 3077
A.
- Andrew J. Dubrin. (1998). **Leadership, Research Finding, Practice, and Skill**. USA.: Houghton
Mifflin Company.
- Becker, L. (1991). **Encounter with Sociology. The Tern paper (by) Leonard Becker and Clair
Gustafson**. Berkeley: The Glendessry Press.
- Bennis, W. G. and B. Nanus. (1985). **Leader: The Strategies Taking Change**. New York:
Harper and Row.
- Campbell, et al., (1997). **Introduction to Educational Administration**. 5th ed.; Boston ; Allyn
and Bacon.

Krajewski, Martin & Waldel, (1983). **The Elementary School Principalship: Leadership for the 1980s**. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Smith, et al. (1971). **The Clinical Supervision Process**. Alexandria, VA: Loganbill, C, Hardy, E & Dilworth.

Stogdill, R. M. (1950). Leadership, membership and organization. **Psychological Bulletin** 47: 1-14.

พ.ศ.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตยานนาวา

สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยขอความร่วมมือจากท่านให้กรูณากรอกแบบสอบถามทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านงานวิชาการของโรงเรียน การฝึกอบรมและสัมมนาด้านวิชาการ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และปัญหาการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดตั้งการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. วุฒิทางการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การทำงานด้านงานวิชาการของโรงเรียน

() ต่ำกว่า 2 ปี () 2-4 ปี () มากกว่า 4 ปี

4. การฝึกอบรมและสัมมนาด้านวิชาการ

() ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม
() เคยเข้ารับการฝึกอบรมน้อยกว่า 3 ครั้ง
() เคยเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง

5. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดเล็ก () ขนาดกลาง () ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

รายการที่ดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
1. มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น					
3. มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษา และนำผลการประเมินสภาพสถานศึกษามาใช้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
4. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
5. โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
6. มีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้					
7. มีประเมินผลหลักสูตร นิเทศการใช้หลักสูตร และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน					

รายการที่ดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
8. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9. มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมจากประสบการณ์จริงของผู้เรียนและให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง และส่งเสริมผู้เรียนให้มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง					
10. การส่งเสริมให้ครูปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					
11. มีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้					
12. มีการส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน					
การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
13. มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา					
14. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
15. มีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนแต่ละคน					
16. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นๆสถานประกอบการ					
17. มีการพัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และน่าเชื่อถือ					
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
18. มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา					
19. มีการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้					
รายการที่ดำเนินการ	ระดับ				

	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
20. มีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เผยแพร่ ผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ ตลอดจนการนำผลการวิจัยไปใช้กับกับ สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น					
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา					
21. มีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
22. มีการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน					
23. มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและ พัฒนางานด้านวิชาการ					
24. มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ กับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น					
25. มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา					
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
26. มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตใกล้เคียง					
27. มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น หน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง					
28. มีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และประสานความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษาอื่นหน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษา					
29. มีการส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการ จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น					
การนิเทศการศึกษา					
30. มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษา					
31. มีการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบ ที่หลากหลายแล เหมาะสม					
รายการที่ดำเนินการ	ระดับ				

	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
32. มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา					
33. มีการติดตามประสานงานเพื่อพัฒนาระบบและ กระบวนการนิเทศกับเขตพื้นที่การศึกษา					
34. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา					
การแนะแนวการศึกษา					
35. มีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแล					
36. มีการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา					
37. มีการติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา					
38. มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการแนะแนวทางการศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา					
การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
39. มีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
40. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง					
41. มีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา					
42. มีการพัฒนางานตามแผนและติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพภายใน					
43. มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน					
รายการที่ดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น				

	5	4	3	2	1
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน					
44. มีการศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนในด้านวิชาการของบุคคลในชุมชน					
45. มีการจัดความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น					
46. มีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา					
47. มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
48. มีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา					
49. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ					
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
50. มีการสำรวจและศึกษาข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
51. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
52. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

กำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการที่ดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
1. ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร					
2. การนิเทศ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร					
3. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการประเมินสถานภาพของสถานศึกษา					
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
5. การจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับความน่าสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน					
6. ครูผู้สอนบางคนไม่พัฒนาการจัดการจัดการกระบวนการเรียนการสอน					
การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
7. ความรู้และความเข้าใจในระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง					
8. การจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน					
9. การแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน					
10. การสอนซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน					
11. การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน					
รายการที่ดำเนินการ	ระดับ				

	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
12. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา					
13. การรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
14. การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน					
15. การประสานความร่วมมือเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยงานวิชาการกับสถานศึกษา องค์กร บุคคล ครอบครั้ว หน่วยงานและสถาบันอื่น					
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา					
16. ขาดงบประมาณในการผลิต จัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
17. การให้ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
18. การประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
19. การประสานงานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับบุคคล ครอบครั้ว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น					
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
20. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง					
21. การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้					
22. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พร้อมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
23. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้					
รายการที่ดำเนินการ	ระดับ				

	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การนิเทศการศึกษา					
24. การดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา					
25. การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา					
26. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา					
27. ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา					
การแนะแนวการศึกษา					
28. การจัดระบบการจัดการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน					
29. การประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา					
30. การดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือกับครูทุกคนในสถานศึกษา					
การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
31. การไม่เปิดเผยรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน					
32. การประสานงานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน					
33. การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา					
34. การประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการพัฒนางานตามแผน					
รายการที่ดำเนินการ	ระดับ				

	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
35. การจักระบบโครงสร้างองค์กรให้รับรองการจักระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน					
36. การศึกษาและสำรวจแนวทางให้การสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน					
37. การจัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน					
38. ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
39. ไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างชุมชน					
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
40. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้อง					
41. การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดตั้งการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ที่ตั้งอยู่ต่างเขตพื้นที่					
42. การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ของเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา					
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
43. การสำรวจศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ					
44. การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้					
45. การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการจัดการศึกษา					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวอัมพร อินผง
วันเดือนปีเกิด	27 กุมภาพันธ์ 2498 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	ศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านสามแยกวังชมภู ระดับมัธยมปลาย วิทยาเขตพระนครใต้ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่การทำงาน	ปัจจุบัน รับราชการ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดช่องนนทรี สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร